

UČNI NAČRT
za prilagojen izobraževalni
program z nižjim izobrazbenim
standardom

ZA NEMŠČINO

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA ZA NEMŠČINO:

dr. Vesna Kondrič Horvat, Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta, predsednica

Nada Holc, Zavod RS za šolstvo, strokovna tajnica

Mihael Koltak, OŠ Kidričevo

Tamara Bosnič, Gimnazija Bežigrad, Ljubljana

Brigita Kosevski, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta

Anica Plazar, Srednja elektro in računalniška šola, Maribor

Natalija Robnik, OŠ Ivana Cankarja, Maribor

Konzulentka: mag. Romana Šifrer

Prilagoditve za prilagojen izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom so pripravile:

Marinka Margan, OŠ Gustava Šiliha Maribor

Mila Šturm, OŠ Minke Namestnik Sonje, Slovenska Bistrica

Nada Holc, Zavod RS za šolstvo

KAZALO

1. OPREDELITEV PREDMETA

2. SPLOŠNI CILJI PREDMETA

3. OPERATIVNI CILJI PREDMETA

3.1. 7. RAZRED

3.2. 8. RAZRED

3.3. 9. RAZRED

4. STANDARDI ZNANJA

4.1. TEMELJNI STANDARDI

4.2. MINIMALNI STANDARDI

4.3. STANDARDI ZNANJA PO TEMAH

5. PRILOGE

1. SPECIALNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

1.1. SPLOŠNA PRIPOROČILA

1.2. ZAČETNO UČENJE NEMŠČINE

1.3. RAZVIJANJE JEZIKOVNIH SPOSOBNOSTI

1.3.1. POSLUŠANJE

1.3.2. GOVOR

1.3.3. BRANJE

1.3.4. PISANJE

1.4. VZPOREDNA RABA SLOVENŠČINE IN NEMŠČINE

1.5. PREVERJANJE IN OCENJEVANJE

1.5.1. PREVERJANJE POSAMEZNIH JEZIKOVNIH SPRETNOSTI

1.5.2. OCENJEVANJE POSAMEZNIH JEZIKOVNIH SPRETNOSTI

2. MEDPREDMETNE POVEZAVE

1. OPREDELITEV PREDMETA

V času vse intenzivnejšega svetovnega povezovanja ima tuji jezik čedalje večji pomen tudi v vzgoji in izobraževanju. Še posebej to velja za nemščino, jezik naših sosedov Avstrijcev in ne tako zelo oddaljenih Nemcev in Švicarjev.

Zato ima v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom nemščina kot tuji jezik splošnoizobraževalni in posebni pomen. Kot splošnoizobraževalni predmet je pomembna za intelektualno rast posameznika, za oblikovanje samopodobe in samozavesti ter za vključevanje v družbo. Ker pouk tujega jezika poteka ves čas v povezavi s kulturo in materinščino učencev, je pomemben tudi za krepitev odnosa do lastne identitete.

Znanje in jezikovne sposobnosti, ki jih učenci usvajajo in razvijajo pri pouku tujega jezika, so pomembne najprej zaradi neposredne uporabnosti za učence, pozneje pa za njihovo poklicno in nenehno izobraževanje, za širjenje njihove komunikacijske sposobnosti preko meja materinščine, tako v poklicnem kakor tudi v zasebnem življenju, oz. za razvijanje širše medkulturne komunikacijske sposobnosti. Ta postaja izrazitejša v času vse večjega gospodarskega, političnega in kulturnega sodelovanja, v katerem posameznik postaja vse pomembnejši kot partner v komunikaciji. Ob razvijanju medkulturne komunikacijske sposobnosti učenci hkrati primerjalno spoznavajo pomenotvorne in sporočevalne možnosti obeh jezikovnih sistemov. Poleg že na prvi pogled očitnih uporabnih značilnosti pouk nemščine tako neposredno prispeva tudi k spoznavnemu razvoju učencev s širjenjem njihove vednosti o možnostih jezikovnega sporazumevanja, o jezikovnih sistemih in o njihovi kulturni določenosti s perspektive tujega jezika in tujih kultur. Prispeva pa tudi k humanističnemu razvoju, saj jim omogoča neposreden stik z drugimi ljudmi in njihovimi kulturami. Kot most do drugih kultur in izziv za razumevanje njihove drugosti in drugačnosti pouk nemščine prispeva tudi k osebnostnemu razvoju, medtem ko hkrati s poudarjanjem te drugačnosti in primerjalnih razlik krepi učenčevo narodnostno identiteto. Z navajanjem k jezikovni interakciji pa razvija tudi njihove sposobnosti navezovanja osebnih, družbenih in medkulturnih stikov, ki so pomembni za življenje v skupnosti.

Prvi stik z nemškim jezikom doživijo otroci na različne načine: v vrtcu, alternativnih šolah, iz medijev, na obiskih v tujini, nekateri pa se z njim prvič srečajo v osnovni šoli. Prav tem je namenjeno zgodnje učenje tujega jezika in drugačna, spremenjena vloga jezikovnega uzaveščanja. Pouk učenja tujega jezika omogoča sprejemanje drugačnosti na naraven način; otrokov pogled na svet in na dogajanje v njem mora biti sprva povezan z lastnim okoljem, kasneje pa se odpira navzven in sprejema drugačne vrednostne predstave. Ob uvajanju otroka v svet tujega jezika se ne spreminja samo njegov odnos do tujega, ampak tudi do materinega jezika; sporazumevanje postaja bolj spontano, zavestno; krepi se zaupanje vase, ki prehaja v samozavest in spoštovanje soljudi.

Kot eden od obveznih tujih jezikov je nemščina del splošnoizobraževalnega programa. V prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom se učenci pričnejo učiti tuj jezik v tretjem triletju, v sedmem razredu.

Razred	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Skupaj število ur
Prvi tuji jezik							2	2	2	
Št. ur letno							70	68	66	204

2. SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Eden od temeljnih ciljev pouka tujega jezika je vzgajanje za strpnost, za spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi, spoštovanje otrokovih in človekovih pravic ter razvijanje za sposobnost življenja v demokratični družbi. Vse to lahko dosežemo le z razumevanjem, ki temelji v prvi vrsti tudi na jezikovni komunikaciji. Razumevanje in spoštovanje drugih je pogoj za razumevanje in utrjevanje lastne kulturne in narodnostne identitete. Razumevanje drugih pa je odvisno od zanimanja za druge. **VZBUDITI ZANIMANJE ZA DRUGO IN DRUGAČNO** je zato eden od temeljnih ciljev pouka tujega jezika, ki že po svoji naravi mora biti "medkulturni pouk", povezovalac med različnimi kulturami.

Učenje nemščine učencem pomaga razumeti, da je nemščina sredstvo, s katerim lahko pridobijo več znanja in izkušenj in jim nudi možnost, da sami zvedo več o ljudeh in družbenih razmerah v deželah nemškega govornega področja.

Z učenjem tujega jezika si učenci ne pridobivajo le védenja o tujih deželah in ljudeh, ampak **preko primerjave svoje in druge kulture razvijajo občutljivost in razumevanje za drugačnost**. Kjerkoli je mogoče, poskušamo učencem omogočiti spoznavanje drugačnosti in navezovanje stikov, kar dosegamo s pomočjo aktivnih učnih metod (projektno delo, delo v skupinah, izvenšolske dejavnosti, medpredmetno povezovanje).

V prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom učenci pričnejo z razvijanjem celostne sposobnosti za medosebne, medkulturne in medjezikovne komunikacije. K temu pripomore tudi učenje tujega jezika. Za to ob pomoči učitelja skušajo čim bolj skladno razvijati vse jezikovne spretnosti: slušno in bralno razumevanje ter govorno in pisno sporočanje, predvsem v vsakdanjih situacijah. To pomeni, da znajo pri pouku in zunaj šole v skladu s svojimi potrebami in željami okoliščinam primerno uspešno uporabljati tuji jezik. Usposablajo se za navezovanje stikov; predvsem za komuniciranje s sovrstniki. K temu sodi, da se naučijo sporazumevati z jezikovnimi in s parajezikovnimi sredstvi (gestikulacija, mimika), zato da se lahko v določenih situacijah pogovarjajo o določenih temah.

Sodobni pouk nemškega jezika v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom je usmerjen k učencu, k njegovemu čim bolj skladnemu osebnemu in jezikovnemu razvoju ter k postopni samostojnosti. Jezikovni razvoj pripomore k usvajanju zavestno pridobljenih vzorcev ravnanja in odločanja v ustreznih okoliščinah (igra vlog, simulacije in projektno delo), k prenosu novih, pridobljenih informacij v novo učenje, k presoji modelov in stilov učenja, ki ustrezajo ustrezajo vključuje vsa čutila. Zato je treba omogočiti takšen pouk, ki bo pozitivno vplival **na razvijanje vseh štirih jezikovnih spretnosti**: slušnega in bralnega razumevanja ter ustnega in pisnega

sporočanja. Spodbujal naj bi ustvarjalnost in domišljijo in v primerjavi z izoblikovanjem lastnih stališč do drugačnosti, kooperativnosti in solidarnosti pripomogel k izoblikovanju učenčeve identitete in pozitivnega odnosa do tujega jezikovnega bogastva.

Učenci razvijajo temeljno poznavanje jezikovnih in pragmatičnih zakonitosti nemščine in s primerjalnega stališča poglobljajo razumevanje materinščine. **S spoznavanjem podobnosti in razlik med obema jezikovnim sistemoma in rabama razvijajo svojo jezikovno zavest in medkulturno védenje.** Ob tem razvijajo pozitiven odnos do materinščine in do tujih jezikov in strpnost do govorcev tujega jezika, do njihove kulture in njenih posebnosti na temelju medkulturnega spoznavanja in medsebojnega spoštovanja. Hkrati pouk tujega jezika prispeva k razumevanju problemov, ki se pojavijo ob uporabi tujega jezika.

Za boljše poznavanje družbeno-kulturnega ozadja jezikovnih rab učenci s pomočjo namensko izbranih besedil spoznavajo z njimi povezane kulture različnih nemško govorečih skupnosti. To lahko poteka tudi ob branju lažjih literarnih del; na primer kratke pesmice, izštevanka, rime...

Učitelj naj izhaja predvsem iz učencevih sposobnosti in zmožnosti. Sledi naj usvajanju omenjenih ciljev, mu pomaga, ga poskuša pripeljati do cilja.

Učenci ob pouku tujega jezika:

- krepijo svojo radovednost, željo in potrebo po novem znanju in razvijajo sposobnost za pridobivanje in ohranjanje znanja in spretnosti;
- ob pomoči, vodeno razvijajo svoje spoznavne sposobnosti višje ravni, to je analize, sinteze, presojanja in vrednotenja, ki jim omogočajo učinkovito rabo informacij v novih okoliščinah;
- razvijajo ustvarjalnost, potrebo po izražanju in občutek za estetske vrednote;
- razvijajo sposobnost informiranega odločanja o nekaterih področjih svojega življenja in prevzemanja odgovornosti za svoje odločitve;
- razumejo svoje občutke in čustva drugih ter se odzivajo nanje;
- razvijajo sposobnosti kvalitetne medosebne komunikacije in reševanja nesoglasij;
- razvijajo sposobnosti dela v skupini, medsebojnega sodelovanja in podpore;
- oblikujejo osebne cilje učenja, spoznavajo in kritično vrednotijo svoje dosežke ter si prizadevajo za izboljšanje;
- oblikujejo splošne kulturne in izobrazbene vrednote.

Za udejanjanje opisanih ciljev učenci usvajajo in razvijajo:

1. jezikovno znanje in spretnost

- spoznavajo sistem nemščine na glasoslovni, oblikoslovni, skladenjski besedotvorni in besediloslovni ravni
- razvijajo spretnosti za uspešno razumevanje in oblikovanje ustnih in pisnih besedil;

2. sociolingvistično spretnost

- razvijajo razvijajo ustrezn način jezikovnega odzivanja glede na okoliščine
- razvijajo razumevanja glede na namen in okoliščine;

3. diskurzno spretnost

- razvijajo ustrezne strategije za sodelovanje v pogovoru in razpravi;

4. strateško spretnost

- razvijajo spretnost uravnavanja sporočil pri nesporazumih in

upoštevanja sogovornikov in konvencij;

5. družbenokulturna spretnost

- širijo svojo komunikacijsko spretnost preko svojih jezikovnih meja
- širijo poznavanje kultur nemškega govornega področja za uravnavanje svojih sporočil
- razvijajo celostno medkulturno komunikacijsko spretnost;

6. strategije samostojnega učenja

- učenci spoznavajo in razvijajo dejavnosti, ki pomagajo pri pridobivanju, shranjevanju, priklicu in uporabi informacij:
  - navajajo se na pisanje domačih nalog
  - poskušajo uporabljati obravnavano učno snov pri samostojnem reševanju nalog
  - navajajo se na uporabo slovarjev.

3. OPERATIVNI CILJI PREDMETA

Najvažnejši cilj pouka nemščine na ravni začetnega učenja je razvijanje sporočilne sposobnosti, ki je prilagojena razvojni stopnji otrok in njihovim psihofizičnim sposobnostim ter jih tako pripravlja na pazljivo in natančno poslušanje in ustrezno ustno reagiranje, na izražanje lastnih potreb, interesov in nagnjenj.

Učenci se bodo privadili novim postopkom pridobivanja vseh štirih jezikovnih spretnosti, predvsem slušnega razumevanja in ustnega sporočanja. Branje in pisanje je treba uvajati postopno.

Prilagajanje in odzivanje na izzive govorcev v skupini ali posamezno mora biti jezikovno pravilno, situaciji primerno in izraženo z ustreznimi govornimi dejanji, ki izražajo sporočilni namen. Zato morajo učenci spoznati jezikovne funkcije kot sredstvo za sporočanje in odzivanje v ustreznih okoliščinah ali za izražanje svojih lastnih želja in hotenj.

Ker je na tej stopnji učenje nemškega jezika povezano z razvojem celotne otrokove osebnosti in s pripravo na kasnejše postopno samostojno delo, je treba učence navaditi na sodelovanje, prevzemanje odgovornosti in odločanje v skupini ali individualno, kar vodi v postopno eksperimentiranje in v pripravo ter izvedbo manjših projektov.

Sproščene oblike dela, učenje z vsemi čutili, igre, gibalne spretnosti, odprt koncept postopkov in strategij, igre vlog in simulacije, pesmi, preprostejša literarna besedila, plesni vložki, lutke, risanje in slikanje ipd. omogočajo, da se učenci hitreje ustvarjalno razvijajo in si pridobijo občutek za jezik in estetske vrednote.

V začetnem obdobju učenja tujega jezika (7. razred) je treba spodbujati otrokovo pripravljenost na ustno sporazumevanje, posnemanje, sprejemanje eksperimentiranja, ki zajema vsebine drugih predmetov. Na ta način prevzema pouk tujega jezika vlogo povezovalca in omogoča vključevanje v razširjen koncept vzgojno-izobraževalnega procesa ter spoznavanje osnov kulture tujejezičnih narodov.

3.1 OPERATIVNI UČNI CILJI 7. RAZRED	UČNE VSEBINE	JEZIKOVNE VSEBINE	KOMUNIKACIJSKE FUNKCIJE, BESEDIŠČE, STRUKTURE
<p>Učenci naj bi:</p> <p>Slušno razumevanje (SR):</p> <ul style="list-style-type: none"> razumeli preprosta navodila, vprašanja, opozorila in izjave učitelja in sošolcev ter nanje(ne)jezikovno reagirali <p>razumeli preprosta bavodila, vprašanja, opozorila in izjave učitelja in sošolcev ter nanje (ne)jezikovno reagirali.</p> <p>Govor (G):</p> <ul style="list-style-type: none"> znali izgovoriti glasove, ki jih v materinem jeziku ne poznajo se govorno odzivali na vprašanja, navodila in izjave učitelja znali recitirati in zapeti preproste pesmice <p>Bralno razumevanje (BR):</p> <ul style="list-style-type: none"> razumeli kratka, z minimalnimi jezikovnimi sredstvi izražena sporočila, navodila, čestitke, rime, pesmi in preproste uganke. <p>Pisanje (P):</p> <ul style="list-style-type: none"> znali prepisovati krajše besede, stavke in reševati preproste pisne naloge. skupaj z učiteljem pripravili in izdelali najpreprostejše projektne naloge (plakat). 	<p>Jaz in družina Ich und meine Familie - člani družine, prijatelji</p> <p>V šoli In der Schule – razred</p> <p>Prazniki Wir feiern – rojstni dan, božič, novo leto</p> <p>Vsakdanje življenje Die Zeit – čas (ure, dnevi, meseci, letni časi)</p> <p>Pesmi, igrice, preproste uganke, rime</p>	<p>Hallo! Guten Tag. Ich heiße Thomas. Wie heißt du? Ich bin dreizehn Jahre alt. Wie alt bist du? Ich wohne in Berlin. Wo wohnst du? Das ist meine Familie. Das ist mein Vater, Bruder, Opa, Onkel, Freund ... Das ist meine Mutter, Schwester, Oma, Tante, Freundin..... Wie heißt dein/deine...? Das ABC (pesmica) Guten Morgen, Kinder! Wer fehlt? Jochen. Ist er krank? Wo ist die Kreide? Stuhl, Tisch, Tafel, Tür, Fenster, Licht, Schwamm, Mäppchen, Lineal, Heft, Buch, Radiergummi, Schultasche, Turnschuhe... Die Farben; Die Kreide ist weiß. Die Tafel ist grün. Der Schrank ist braun ... Geburtstag; Lotte hat Geburtstag. Morgen ist Muttertag. Was kaufen wir für Lotte, Mutti? Eine Puppe, Teddy, CD, Schokolade, Blumen... Zum Geburtstag Frohe Weihnachten und ein gesundes neues Jahr. Die Zahlen von 1-20 Die Uhr; Wie spät ist es? Es ist__ Uhr. Die Wochentage, die Monate, die Jahreszeiten; Frühling, Sommer, Herbst, Winter. Es regnet, es schneit, die Sonne, der Wind.</p>	<ul style="list-style-type: none"> predstaviti se nekoga predstaviti zahvaliti se pozdraviti in reagirati na pozdrav posloviti se vprašati po telefonski številki in na vprašanje odgovoriti sprejeti voščilo in se zanj zahvaliti vprašati po starosti, uri,dnevih v tednu, mesecih, letnih časih in na vprašanje odgovoriti števniki (do 20) <p>Besedišče je ozko vezano na učne vsebine .</p> <p>Strukture:</p> <p>Na tej stopnji učenja tujega jezika učenci spoznavajo in doživljajo jezikovna sredstva kot celoto, zato je kognitivno učenje slovnice neumestno in nepotrebno. Določene slovnične strukture se pojavljajo spontano v danih učnih vsebinah.</p>

3.2 OPERATIVNI UČNI CILJI 8. RAZRED	UČNE VSEBINE	JEZIKOVNE VSEBINE	KOMUNIKACIJSKE FUNKCIJE, BESEDIŠČE, STRUKTURE
<p>Učenci naj bi:</p> <p>Slušno razumevanje (SR):</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumeli preprosta navodila, vprašanja, opozorila in izjave učitelja in sošolcev ter nanje(ne)jezikovno reagirali • razumeli krajša besedila sestavljena iz znanih informacij, vendar v spremenjenem vrstnem redu <p>Govor (G):</p> <ul style="list-style-type: none"> • sodelovali pri pogovoru z učiteljem in s sošolci • znali v preprosti obliki vprašati po željah in informacijah ter na vprašanja odgovoriti • recitirati in zapeti preproste pesmice <p>Bralno razumevanje (BR):</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumeli kratka , z minimalnimi jezikovnimi sredstvi izražena sporočila, navodila, čestitke, vabila, opozorila, nasvete • razumeli pesmi , preproste uganke in preprosta besedila , ki komajda presegajo njihov besedni zaklad <p>Pisanje (P):</p> <ul style="list-style-type: none"> • znali prepisovati krajša besedila in reševati preproste pisne naloge • skupaj z učiteljem pripravili in izdelali najpreprostejše projektne naloge (plakat 	<p>Jedi in pijače Essen und trinken</p> <p>Mi in okolje Tiere - živali</p> <p>Vsakdanja opravila Die Wohnung</p> <p>- hiša, stanovanje, stanovanjska oprema</p> <p>Oblačila in obutev Kleidung und einkaufen</p> <p>Pesmi, igrice, preproste uganke, rime</p>	<p>Milch, Kaffee, Tee, Saft, Wasser, Brot, Wurst, Käse, Salat, Fleisch, Kuchen, Torte, Apfel, Bierne, Orange...</p> <p>Obst, Gemüse, ein Glas, eine Tasse...</p> <p>Was möchtest du zum Frühstück? Ich möchte ein/eine...</p> <p>Ich muss..... kaufen.</p> <p>Wir müssen..... kaufen.</p> <p>Pferd, Pferde, Kuh, Kühe, Huhn, Hühner, Schwein, Schweine, Gans, Gänse.</p> <p>Wir fahren zu Tante Luise und Onkel Franz. Sie haben zwei Schweine, drei Kühe...</p> <p>Ich habe eine Katze, du hast einen Hund.</p> <p>Er hat eine Gans, sie hat ein Pferd.</p> <p>Wir haben Kühe, ihr habt Hühner.</p> <p>Die Küche, das Wohnzimmer, das Schlafzimmer, das Kinderzimmer, das Bad, die Garage, die Treppe, die Kautsch.</p> <p>Das ist unsere Wohnung. Hier ist die Küche, hier ist das Wohnzimmer und hier ist das Schlafzimmer. Ich koche in der Küche. Ich schlafe im Bett. Ich wasche mich im Bad.</p> <p>Der Pullover, die Hose, die Jacke, der Rock, das Kleid, die Tasche, der Mantel, der Schal.</p> <p>Die Jacke ist blau. Das Kleid ist rot, der Mantel ist braun.</p> <p>Ich kaufe einen Pullover, eine Jacke, ein Kleid . Die Jacke ist schön. Der Pullover ist hübsch.</p> <p>Das Kleid gefällt mir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nekaj ponuditi, ponudbo sprejeti ali zavrniti, se zahvaliti • izraziti zadovoljstvo in nezadovoljstvo • telefonirati (poklicati, se javiti, voditi preprost pogovor in ga zaključiti) <p>Besedišče je ozko vezano na učne vsebine .</p> <p>Strukture:</p> <p>Verb*</p> <ul style="list-style-type: none"> • Präsens regelmäßige und unregelmäßige Verben, Modalverben (können, mögen) <p>Artikel*</p> <ul style="list-style-type: none"> • bestimmter und unbestimmter Artikel <p>*Učenci spoznavajo strukture jezika samo informativno (prepoznavanje)</p> <p>*Präpositionen: (in , aus, nach, mit,von</p>

3.3 OPERATIVNI UČNI CILJI 9. RAZRED	UČNE VSEBINE	JEZIKOVNE VSEBINE	KOMUNIKACIJSKE FUNKCIJE, BESEDIŠČE, STRUKTURE
<p>Učenci naj bi:</p> <p>Slušno razumevanje (SR):</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumeli preprosta navodila, vprašanja, opozorila in izjave učitelja in sošolcev ter nanje(ne)jezikovno reagirali • razumeli pogovor v razredu in se vanj vključevali • razumeli krajša besedila, sestavljena iz znanih informacij, vendar v spremenjenem vrstnem redu <p>Govor (G):</p> <ul style="list-style-type: none"> • sodelovali v pogovoru z učiteljem in s sošolci • znali v preprosti obliki vprašati po željah in informacijah ter na vprašanja odgovoriti • znali vzpostaviti stike in jih nadaljevati • znali v okviru obravnavanih tem in besedil postavljati preprosta vprašanja ter nanje tudi odgovoriti • znali recitirati in zapeti preproste pesmice, igrati kratke dialoge <p>Bralno razumevanje (BR):</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumeli kratka , z minimalnimi jezikovnimi sredstvi izražena sporočila, navodila, čestitke, vabila, opozorila, nasvete • razumeli dialoška besedila, ki so temelj za razvijanje govornih spretnosti • razumeli pesmi , uganke in preprosta besedila, ki komajda presegajo njihov besedni zaklad <p>Pisanje (P):</p> <ul style="list-style-type: none"> • znali reševati preproste pisne naloge • skupaj z učiteljem pripravili in izdelali 	<p>Delo in poklic Arbeit und Beruf</p> <p>Prosti čas Freizeit und Freiheit</p> <p>– hobiji, šport, potovanja</p> <p>Nakupovanje Im Geschäft</p> <p>Telo in zdravje Körper und Gesundheit</p> <p>– deli telesa, bolezni, osebna higiena, zdrava prehrana</p> <p>Pesmi, kratke zgodbe, igrice, šale</p>	<p>Guten Tag. Das ist Herr Müller. Was wünschen Sie? Das ist mein Freund Peter Hausmann. Er sucht Arbeit. Bäcker, Verkäufer, Arzt, Angestellte.</p> <p>fernsehen, einkaufen, ausgehen, musikhören, computerspielen.... Fußball, Tennis, Korbball.... Ich sehe gerne fern. Ich kaufe gerne ein. Sie geht später aus. Er hört gerne Musik.</p> <p>Was macht er/sie am Freitag, Frühling, Formittag, am Nachmittag, in der Nacht? Ich muss Brot, Milch, Kaffee, Tee kaufen. Wieviel kostet der, die, das Kleid? Die Hose ist hübsch. Der Mantel gefällt mir .</p> <p>Die Hare, der Kopf, das Ohr, das Auge, die Nase, das Gesicht, der Hals, der Finger, der Mund, die Zähne, die Schulter, der Rücken, die Hand, die Brust, der Knie, der Bauch, das Bein, der Fuß.</p> <p>Ich habe Kopfschmerzen, Zahnschmerzen, Bauchschmerzen. Mein Bein tut mir weh. Mein Kopf, sein Kopf, ihr Kopf.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vzpostaviti socialne stike (nekoga pozdraviti, ga nagovoriti, • se predstaviti, koga drugega predstaviti • opravičiti se • vprašati po počutju in odgovori na vprašanje • vprašati po konjičkih in aktivnostih v prostem času in na vprašanje odgovoriti • prosti za mnenje in izraziti mnenje • nekaj predlagati, predlog sprejeti ali zavrniti • opisovati vsakodnevna opravila • izražati zanimanje za nekaj in se navduševati nad nečim <p>Besedišče je ozko vezano na učne vsebine .</p> <p>Strukture</p> <p>Verb*</p> <ul style="list-style-type: none"> • Präsens regelmäßige und unregelmäßige Verben, Modalverben (müssen, mögen) <p>Substantiv</p> <ul style="list-style-type: none"> • Singular, Plural <p>Artikel :*</p> <ul style="list-style-type: none"> • (bestimmter und unbestimmter) (Deklinaton: Dativ und Akkusativ)

<preproste (plakat)="" <ul="" naloge="" projektne=""> • znali napisati kratko vabilo, sporočilo, čestitko z osebno vsebino </preproste>			Pronomen <ul style="list-style-type: none"> • Personalpronomen (Nominativ, Dativ, Akkusativ) • Possessivpronomen • Reflexivpronomen • Interrogative Pronomen (Wer? Was? Woher? Wo? Wohin? Wann? Wie?Warum?) Zahlwörter (bis 100) <ul style="list-style-type: none"> * Kardinal - und Ordinalzahlen
--	--	--	--

4. STANDARDI ZNANJA

4.1 Temeljni standardi znanja

Učenci v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom se bodo v 7. razredu prvič srečali s tujim jezikom. Namen poučevanja je, da spoznajo najosnovnejše zakonitosti jezika, kar jim bo služilo kot podlaga za nadgradnjo v nadaljevalni šoli, hkrati pa jim bo tudi že skromno znanje nemškega jezika dajalo občutek, da niso povsem drugačni od vrstnikov.

Pri poučevanju, še bolj pa pri preverjanju in ocenjevanju, je treba upoštevati, da se učenci od sovrstnikov razlikujejo po sposobnostih dojemanja, hkrati pa nekatere spremlja še cela vrsta dodatnih motenj in težav, zato je nujno upoštevanje individualnih posebnosti vsakega od otrok.

Učenje nemščine naj ne bi pomenilo za tega učenca dodaten stres, temveč naj bi mu pomagalo pri oblikovanju pozitivne samopodobe ter mu povečalo možnost komunikacije s sovrstniki. Učenci praviloma razumejo učiteljeva navodila in se nanje odzivajo. Pri govornem sporočanju sodelujejo v vodenih dejavnostih, večinoma reproduktivne narave. Pri poskusih samostojne rabe je še veliko pomanjkljivosti. Pri pisnem izražanju je treba upoštevati, da imam veliko otrok težave že pri materinščini, zato se pri tujem jeziku omejujemo predvsem na prepisovanje, dopolnjevanje stavkov, posameznih besed oz. kratkih izjav.

4.2 Minimalni standardi znanja

Zaradi različnih motenj nekateri učenci ne bodo dosegli temeljnih, temveč le minimalne standarde znanja. Pri govoru so boječi, negotovi in zadržani. Veliko jih ima tudi različne govorne motnje, težave razumevanja in izgovora črk ter besed, pogosto se pojavljajo legastenične motnje ali težave s priklicem povezave: predmet – simbol. Učitelj naj vedno upošteva individualno motnjo oz. oškodovanost pri posamezniku.

4.2 Standardi znanja po temah

UČNA TEMA (7. RAZRED)	MINIMALNA ZNANJA	TEMELJNA ZNANJA
<p>JAZ IN DRUŽINA</p> <p>V ŠOLI</p> <p>PRAZNIKI</p> <p>VSAKDANJE ŽIVLJENJE</p>	<p>Učenec...</p> <ul style="list-style-type: none"> - razume pozdrav in se nanj odzove (neverbalno) - ob predlogi (pomoči) predstavi sošolca, brata, družinskega člana - ob predlogi (pomoči) vpraša po imenu brata, sestre, družinskega člana - pove abecedo ob plakatu <ul style="list-style-type: none"> - prepozna predmete in šolske potrebščine in jih jih poimenuje s pomočjo ponazorila in zapisa - poimenuje barve ob pomoči ponazorila in zapisa <ul style="list-style-type: none"> - s pomočjo slikovnega materiala poimenuje praznike - izdelava voščilnico in prepíše voščilo <ul style="list-style-type: none"> - s pomočjo slikovnega materiala našteje dneve v tednu, mesece, letne čase - prepíše imena dni v tednu, imena mesecev in letne čase - opiše vreme s pomočjo slikovnih ponazoril in danih zapisov - pove, koliko je ura s pomočjo ponazorila in zapisa - šteje do 20 ob slikovnem ponazorilu - šteje do 100 ob slikovnem ponazorilu in zapisu - prepíše števila 	<p>Učenec...</p> <ul style="list-style-type: none"> - razume pozdrav in se nanj odzove verbalno - brez težav se predstavi sošolcem - brez težav nekoga predstavi - vpraša po imenu družinskega člana, sošolca, prijatelja - vpraša po kraju bivanja - pove nemško abecedo brez pomagala - črkuje enostavne besede <ul style="list-style-type: none"> - prepozna in poimenuje predmete v razredu in poimenuje šolske potrebščine - poimenuje barve ob ponazorilu - samostojno pove, kakšne barve so predmeti v razredu, šolske potrebščine <ul style="list-style-type: none"> - izreče voščilo - zapoje pesmico kot voščilo - izdelava voščilnico in napiše voščilo <ul style="list-style-type: none"> - samostojno našteje dneve v tednu, mesece, letne čase - zapiše samostojno dneve v tednu, mesecev letu in letne čase - opiše vreme samostojno - pove koliko je ura brez ponazoril - samostojno šteje do 20 - samostojno šteje do 100 - zna zapisati številke do 100 - računa enostavne račune do 100

UČNA TEMA (8. razred)	MINIMALNA ZNANJA	TEMELJNA ZNANJA
JEDI IN PIJAČE	Učenec... <ul style="list-style-type: none"> - našteje hrano, zelenjavo, sadje in pijačo s pomočjo slikovnega materiala in zapisov besed - našteje obroke s pomočjo ponazoril - prepíše nekaj besed, stavkov 	Učenec... <ul style="list-style-type: none"> - samostojno poimenuje hrano, sadje zelenjavo in pijačo - samostojno našteje obroke brez ponazoril - zna zapisati nekaj besed in enostavnih stavkov
MI IN OKOLJE	<ul style="list-style-type: none"> - našteje živali ob pomoči aplikatov in zapisa - uporablja množino samostalnika ob pomoči aplikata in delnega zapisa - uporablja vse oblike glagola <i>haben</i> v sedanjem času ob pomoči aplikatov in delnem besedilu 	<ul style="list-style-type: none"> - samostojno našteje živali - samostojno uporablja ednino in množino znanih samostalnikov - uporablja samostojno obliko glagola <i>haben</i> v besedilu
VSAKDANJA OPRAVILA	<ul style="list-style-type: none"> - našteje stanovanjsko opremo ob pomoči aplikatov in zapisa - uporablja vse oblike glagolov v sed. času ob danem besedilu in ob pomoči 	<ul style="list-style-type: none"> - samostojno našteje stanovanjsko opremo, dele stanovanja - samostojno vstavlja vse oblike glagolov v dano besedilo (sedanji čas)
OBLAČILA IN OBUTEV	<ul style="list-style-type: none"> - našteje oblačila in obutev ob pomoči aplikatov in zapisa - uporablja določni in nedoločni člen ob pomoči aplikatov in besedila 	<ul style="list-style-type: none"> - samostojno našteje oblačila in obutev - uporablja določni in nedoločni člen v danem besedilu

UČNE TEMA (9. razred)	MINIMALNA ZNANJA	TEMELJNA ZNANJA
<p>DELO IN POKLIC</p> <p>PROSTI ČAS</p> <p>NAKUPOVANJE</p> <p>TELO IN ZDRAVJE</p>	<p>Učenec...</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostojno pozdravi, se predstavi - ob aplikatih in zapisu poimenuje nekaj poklicev - ob aplikatih našteje nekaj športnih zvrsti, dejavnosti, ki jih opravlja v prostem času - uporablja modalne glagole »müssen in mögen ob pomoči aplikatov in dodanega besedila - ob pomoči slikovnega materiala in zapisa vpraša po ceni izdelka - poskusi zraziti zanimanje, navdušenje nad izdelkom - ob slikovnem materialu in dodatnem besedilu poimenuje dele telesa - ob slikovnem materialu, dodatnem besedilu uporabi svojilne zaimke 	<p>Učenec...</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostojno vzpostavi stik, predstavi prijatelja, znanca... - se opraviči - vpraša po počutju - našteje nekaj poklicev - pove kaj so starši po poklicu - samostojno našteje nekaj športov - samostojno našteje nekaj aktivnosti, ki jih opravlja v prostem času - samostojno uporablja modalne glagole v danem besedilu - samostojno se pozanima o ceni izdelka - izrazi zanimanje, navdušenje nad izdelkom - samostojno našteje dele telesa - uporablja svojilne zaimke in jih dopolni v besedilu

5. PRILOGE

1. SPECIALNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

1.1 SPLOŠNA PRIPOROČILA

Sodobni pouk nemščine mora biti načrtovan tako, da je **osredotočen na učence in na proces učenja**. To pomeni, da upošteva učenčevo razvojno stopnjo, starost, sposobnost in potrebe. Hkrati omogoča razvijanje individualnih sposobnosti, ki ob senzibiliziranju, posnemanju, eksperimentiranju ter sodoživljanju omogočajo sproščanje domišljije ter vodijo v vedoželjnost, kasneje pa v ustvarjalnost in postopno jezikovno sposobnost.

Učitelji naj učence navajajo na **aktivno sodelovanje, delo v dvojicah ali skupinah**, dajejo naj jim možnost prevzemanja in igranja vlog, da si pridobijo samozavest, ki je potrebna za samostojno izražanje mnenj. Spodbujajo naj jih k razmišljanju, kako so znanje usvojili oz. se nečesa naučili.

Dejavnosti naj bodo čimbolj raznovrstne, kajti le tako lahko učence motiviramo in jim hkrati dajemo možnost za razvijanje različnih sposobnosti in spretnosti. Upoštevati moramo različne spoznavne in učne stile učencev, zato naj bodo dejavnosti pripravljene za vizualne, slušne in kinestetične stile učenja. **Dejavnosti morajo vsem učencem dati možnost, da vanje vključijo svoje izkušnje in spoznanja ter da se naučijo kritično sprejemati informacije.**

Ker je osnovni pomen jezika njegova komunikacijska funkcija, moramo **uporabljati metode**, ki omogočajo **motivacijo za praktično uporabo jezika**. Priporočamo pozitivno motivacijo, ki spodbuja lastne napore in izogibanje negativni kritiki, ki zavira komunikacijo učencev v razredu. Popravki naj bodo spodbudni in temeljito razloženi, sicer pa naj učenci dobijo možnost, da se popravijo sami ali med seboj.

Poučevanje slovnice naj ne bo učiteljevo osrednje opravilo, temveč naj ima podporno vlogo pri praktični komunikaciji znotraj jezikovnih spretnosti.

Slovnice strukture uvajamo postopno. Utrujemo jih s smiselnimi vajami znotraj komunikativnih in čimbolj realističnih situacij. Učence opozorimo tudi na podobnosti oz. razlike v materinem in nemškem jeziku. Pristop k razvijanju jezikovnih sposobnosti naj temelji na opazovanju jezika, inteligentnem ugibanju, ki dopušča tudi zmote in odklone, in šele nato na ugotavljanju zakonitosti, urjenju in rabi. Najprej razložimo samo funkcijo določenega slovničnega pojava, ne pa tudi strukture. Za nekatere slovnične posebnosti je dovolj, da jih učenci le prepoznajo in razumejo.

Po potrebi kasneje tudi slovnična pravila pojasnimo, ne samo v nemščini, temveč tudi v slovenščini.

Pri poučevanju **novega besedišča** izhajamo vedno iz znanega sobesedila in ob podpori nejezikovnih sredstev. Učenci bodo novi pomen ugotovili ob pomoči učitelja z ugibanjem in postavljanjem hipotez ter si tako nove besede tudi bolje zapomnili. Pri tem naj uporabljajo različne interpretacijske strategije, kot npr. sklepanje o pomenu na osnovi sobesedila, uporaba različnih tehnik branja ipd.

Pogosto ponavljanje in komunikacijske vaje znotraj govornih in bralnih sposobnosti prav tako spodbujajo učenje novih pojmov. Pomembna je motivacija, ki jo spodbudimo z različnimi jezikovnimi igrami, kjer učenci utrjujejo znanje novih besed v smiselnih situacijah, ne da bi se tega zavedali. Kasneje pa se učenje besedišča lahko razširi še na delo s slovarji in drugimi priročniki.

Teme, ki imajo vzgojni namen, obsegajo v sedmem razredu ožje okolje učenčevega zaznavanja in delovanja, pa tudi domišljjski svet; postopoma pa se širijo, kot se širijo njihova zanimanja za širše okolje.

Pri izbiri tem upoštevamo načelo postopnosti uvajanja (od bližnjega k daljnemu, od znanega k neznanemu, od lažjega k težjemu), sistematičnost in skladnost z drugimi vzgojno-izobraževalnimi področji.

Za preprečevanje pozabljanja, ponavljane in utrjevanje so priporočljive domače naloge, ki jih učitelj daje po potrebi. Domače naloge naj ne presegajo učenčevih zmognosti in naj ne zahtevajo vključevanja staršev. Učinkovite so le tiste naloge, o katerih učenci dobijo **povratno informacijo**.

1.2 ZAČETNO UČENJE NEMŠČINE

V 7. razredu se učenci prvič začnejo učiti tuji jezik. Pouk tujega jezika naj temelji na učenju z vsemi čutili in na povezavi z ostalimi predmeti. V ospredju je posnemovalno (učenci posnemajo predvsem učitelja) in celostno učenje. Učenci naj doživljajo empatične procese (vživljanje v druge) in pozitivno skupinsko dinamiko, ne samo na deklarativni ravni, ampak pri vsakdanjem delu v razredu, v skupini ali posamezno.

Pri poučevanju na tej stopnji moramo upoštevati učenčevo **razvojno stopnjo spoznavne in učne zmognosti**. Pouk v tej dobi ni usmerjen v učne vsebine, temveč je sestavljen iz vrste akcijskih enot, ki temeljijo na otrokovih doživetjih in njegovem ravnanju v ustrezni situaciji. Te akcijske enote naj predstavljajo različne dejavnosti, ki jih učenec in učitelj pripravljata skupno s ciljem, da učenec vsaj na začetku doživi jezik brez pritiskov (testi, šolske naloge...).

V tej starosti se ozavešča učenčev odnos tako do tujega jezika kot tudi do materinščine, poveča se stopnja jezikovne refleksije, saj otrok spozna še druga, njemu tuja, izrazna sredstva ter sobesedilne povezave.

Kot dobra osnova za kasnejšo uspešnost pri bralni spretnosti in pisnem sporočanju je poudarjeno učenje pravilne izgovorjave glasov ter besedne in stavčne intonacije. V ospredju je slušno razumevanje in govorno izražanje, z začetnimi elementi bralnega razumevanja in pisnega izražanja, na začetku na enobesedni stopnji, s postopnim širjenjem na preproste povedi.

Z različnimi igrami, glasbenimi vložki, telesnimi aktivnostmi in ročnimi spretnostmi vplivamo tudi na čustveni razvoj učenčeve osebnosti. Igra pomeni sproščeno in celostno učenje jezika, pomeni učenje brez strahu pred učiteljem in lastnim neznanjem.

Pri pripravi **učnih vsebin** izhajamo iz učenčevega spoznavnega sveta in pri tem upoštevamo semantično in ne formalno jezikovno progresijo. Nazorni, dinamični in k igri usmerjeni načini dela z oblikami, jezikovnimi vzorci in signali v tujem jeziku, medkulturno naravnana atmosfera z uporabo in tudi samostojno izdelavo lepljenk, posterjev in drugih slikovnih materialov zahtevajo pripravo drugačnih učnih vsebin, saj doživlja učenec jezik predvsem slušno in sporočilno, obenem pa vključuje medkulturne prvine in povezuje nova spoznanja v tujem jeziku s tistimi, s katerimi se seznanja pri drugih predmetih.

Učne vsebine morajo biti skrbno izbrane. Temelj so sicer učbeniški kompleti s kasetami, delovnimi zvezki, lutkami, vendar mora učitelj zastaviti svoje strokovno znanje in spretnosti, da z dodatnimi učnimi pripomočki ob sodelovanju učencev olajša in pospeši njihovo seznanjanje s tujim jezikom. Pri tem upoštevamo predvsem načela nazornosti, avtentičnosti, situativne naravnosti, samostojnosti in ustvarjalnosti.

Z ustreznimi postopki pomagamo učencem odkrivati lastno identiteto, da bodo lahko samostojno odkrivali in spoznavali jezikovne zakonitosti in ne nazadnje tudi lastne napake, ob katerih se bodo učili.

Merila za **izbor tematskih sklopov** so stopnja motiviranosti, avtentičnost besedil, zmožnost vsebinskih povezav in seveda interes in izkušnje ter starostna stopnja učencev.

Ker je trajanje učenčeve pozornosti na tej stopnji skromno, se moramo odločiti za takšne **učne strategije in učne vsebine, ki bodo vodile k nazornemu, dinamičnemu, k igri usmerjenemu učenju.** Fazam koncentrirane pozornosti morajo slediti faze sproščanja. Krivulja sprejemanja novih učnih vsebin raste, če le-teh ne posredujemo v kratkem časovnem obdobju, temveč jih prekinjamo z drugimi aktivnostmi, ki niso identične z učnimi oblikami dela.

Pri pripravi posameznih tematskih sklopov moramo upoštevati vsaj **nekaj dejavnosti**, ki sicer sodijo v tematski okvir učne ure, vendar ga učenci doživljajo kot spremembo. Ta sprememba je lahko **motorične narave**: učenci sedijo v krogu na tleh, tekajo naokrog, skačejo, se pripogibajo, ponazarjajo gibe z ustreznimi jezikovnimi sredstvi, mimiko, plesnimi vložki ipd.

1.3 RAZVIJANJE JEZIKOVNIH SPRETNOSTI

Učenje nemščine poteka celostno; znotraj tega pa učenci razvijajo naslednje spretnosti: slušno in bralno razumevanje ter ustno in pisno sporočanje.

1.3.1. POSLUŠANJE

Na začetni stopnji poučevanja nemščine so besedila, ki jih učenci poslušajo, krajša, ustrezajo njihovim kognitivnim sposobnostim, misli so izražene jasno in neposredno ter si logično sledijo, veliko je ponavljanj in paralelnih struktur. Učenci se šele navajajo na razumevanje in razlikovanje različnih glasov, na stavčne in besedilne vzorce, zato poslušanje uvajamo s pesmicami, rimami, kratkimi dialogi. Zelo pomembna je ustrezna izgovorjava učitelja in govorcev (tudi tujih) v drugih virih slušnih besedil, saj lahko v nasprotnem primeru učenci pridobijo napačno izgovorjavo, ki jo je kasneje vedno težje popravljati.

Od začetnih kratkih besed prehajamo na stavke in krajša besedila, ki jih imajo učenci možnost večkrat poslušati. Pred poslušanjem besedila učence pripravimo za uspešno sprejemanje vsebine z določenimi dejavnostmi. Te dejavnosti usmerjajo učenčevo pozornost na besedilo, ki ga bodo slišali, in preverjajo poznavanje teme, besedišča ipd.

a. Dejavnosti pred poslušanjem

- pogovor o temi besedila
- priprava miselnih vzorcev
- predstavitev slikovnega gradiva
- predstavitev ključnih fraz/besed
- preverjanje dosedanjega poznavanja teme/vsebine z vprašanji, izpolnjevanjem tabel
- seznanitev z nalogo, ki jo bodo reševali med poslušanjem

Med poslušanjem pripravimo ustrezne vzporedne naloge z minimalnim branjem in odzivom.

b. Dejavnosti med poslušanjem

- z nebesednim odzivom (risanje, barvanje, izpolnjevanje preglednic, obkrožanje, sledenje besedilu na sliki, dopolnjevanje slike)
- s kratkim besednim odzivom (zapisovanje besed v preglednico, poimenovanje oseb in stvari)

c. Dejavnosti po poslušanju

Na poslušano besedilo naj se učenci odzivajo ustvarjalno in preverjajo razumevanje. Pri tem uporabimo čim več raznolikih vaj. Odzivanje je lahko:

-nebesedno

> z ustreznimi gestami (dvignejo roko, zaploskajo ob dogovorjeni informaciji, z gibi

ponazorijo dogajanje v besedilu)

> označijo, razvrstijo slike, rišejo, barvajo

-besedno

> z odgovori na odločevalna vprašanja, w-vprašanja, prav/narobe (ni v besedilu)

> z reševanjem nalog izbirnega tipa

> z vpisovanjem manjkajočih besed v besedilu, zapisovanjem podatkov

> s povezovanjem besedila s slikami, informacij z izjavami govorcev

1.3.2. GOVOR

Razvijanju govornih spretnosti je treba na vseh ravneh učenja jezika posvečati posebno pozornost. Z ustrezno izbranimi vajami razvijamo pri učencih pravilno in učinkovito uporabo jezikovnega znanja, razvijamo samozaupanje in zanimanje za jezik. Pri tem izbiramo teme, ki učence zanimajo in izhajajo iz naravne pogovorne situacije v razredu ali simuliranega zunaj šole. Temo pogovora najprej predstavimo ali pa jo učenci prepoznajo iz situacije ali slikovnega gradiva. Priporočljivo je, da naredimo tudi vzorčni primer ali pa določimo vrstni red

poteka pogovora. Pri dejavnostih naj sodeluje kar največ učencev. Zato je priporočljivo organizirati pouk tako, da delo večkrat poteka v dvojicah ali skupinah. Pri tem je seveda pomembna tudi dobra priprava na delo, s katero lahko preprečimo težave z disciplino in premostimo razlike v znanju in sposobnostih posameznikov.

Govorne dejavnosti so sprva vodene in preproste. Učencev, ki niso pripravljene takoj odgovoriti, k temu ne silimo. Učinkoviti motivacijski elementi so rime, pesmice, igre, kasneje pogovori dveh ali več učencev, telefonski pogovor, igranje vlog in intervju. V razgovoru naj učenci izmenjujejo mnenja o stvareh in situacijah. Pomembno je, da je namen razgovora smiseln, tako da učenci dejansko iščejo informacije, pridejo do neke ugotovitve ali realnega zaključka, v katerem oblikujejo svoja stališča.

V pogovorne spretnosti vključujemo tudi navajanje na to, da učenci znajo prisluhniti tistemu, kar želi nekdo povedati in da ga brez potrebe ne prekinjamo ter sposobnost, da povemo to, kar je bistveno, na primeren in jasn način.

Med vajo spontanega, tekočega govora zato učencev ne prekinjamo. Odklone in napake si zabeležimo, jih predstavimo in popravimo po dejavnosti ali pa pripravimo primerne vaje za njihovo odpravljanje. Često prekinjanje in popravljanje namreč ne vodi k samostojnosti in ustvarjalnosti.

Različne komunikacijske strategije, ki jih učenci uporabljajo v materinščini, pomagajo tudi pri govoru v nemškem jeziku: uporaba mašil, kadar iščejo, kaj in kako bi nekaj povedali, ponavljanje pomembnih vsebin, parafraziranje, nadomeščanje s sopomenkami, z zaimkom; z opisom, včasih pa si lahko pomagajo tudi z gestami, s prikazom in z mimiko.

Možne dejavnosti za podporo razvoja govora:

- . poslušanje govorca, opazovanje slikovnega materiala, ponavljanje
- . opazovanje, poimenovanje
- . rime, izštevanke, recitiranje
- . vprašanje-odgovor (Frage-Antwort Kette)
- . igre s kocko (Würfelspiel)
- . dopolnjevanje besedila (Lückentext)
- . igre vlog (Rollenspiel)

1.3.3. BRANJE

Z vajami bralnega razumevanja usposabljam učence, da lahko nova ali neznan besedila berejo z ustrezno hitrostjo in jih glede na njihov namen primerno razumejo.

Učiteljeva naloga je posredovati različne bralne strategije: iz besedila razbrati posamezne informacije, izluščiti bistvo besedila, preleteti besedilo.

Pri izbiri besedil upoštevamo razvojno stopnjo in interese učencev, saj jih lahko le z raznolikimi in zanimivimi besedili pritegnemo, da bodo radi brali.

Ker učenci sprejemajo in razumevajo besedilo v smiselnih sklopih in ne besedo za besedo, pristopamo k razvijanju sposobnosti branja in bralnega razumevanja

celostno (s stališča celega besedila in obbesedilnih prvin npr. slikovno gradivo, oblika besedila).

Na začetku začetnega učenja jezika ne razvijamo spretnosti branja, učenci se samo srečajo s pisno podobo nemščine na različnih plakatih, v učnih gradivih in pri didaktičnih igrar. V sedmem razredu začnemo postopoma razvijati tudi sposobnost branja. Bolj kot razumevanje besedila je na začetni stopnji pomembno prepoznavanje bistva besedila s pomočjo zunajbesedilnih ključev (slike, preglednice). Kasneje se pridruži branje stavkov; s kratkimi besedili pa se učenci srečajo postopoma. Primerna vrsta besedila je strip, ki ne vsebuje obsežnega besedišča in jezikovnih struktur. Misli so izražene jasno.

Zanimanje in bralna pripravljenost naraščata, če sledi branju (ki je na začetku zaradi vaje pravilne izgovorjave in intonacije glasno) razgovor o prebranih informacijah.

Delo z besedilom lahko razdelimo v tri kategorije: dejavnosti pred branjem, med branjem in po branju.

a. Dejavnosti pred branjem besedila

- pogovor o besedilu, s katerim zbudimo zanimanje, aktiviramo izkušnje učencev
- na osnovi miselnega vzorca, slikovnega gradiva, ključnih besed učenci ugibajo o vsebini besedila

b. Dejavnosti med branjem

- razumevanje navodil (za reševanje nalog)
- prenašanje podatkov v razpredelnice
- povezovanje besedila s slikami
- podčrtovanje znanih besed
- izpisovanje določenih besed

c. Dejavnosti po branju

Te dejavnosti rabijo predvsem preverjanju razumevanja prebranega besedila:

- risanje, barvanje, slikanje
- povezovanje besedila s slikami
- odgovori na vprašanja, izbira pravih in napačnih trditev
- urejanje pomešanih delov besedila (za utrjevanje)

1.3.4. PISANJE

Pisanje, in še posebej pisno sporočanje, je spoznavno zahtevna dejavnost, zato jo razvijamo postopoma. Na začetku učenja učenci zapisujejo le posamezna poimenovanja (stvari, oseb) in dogovorjene fraze, ki so del didaktičnih iger.

Proti koncu prvega leta učenja učenci prehajajo na zapis odgovorov ali posameznih misli v obliki povedi. Če jih v drugem letu učenja združijo v odstavek, je ta še nepovezan. Te spretnosti učenci sistematično razvijajo v devetem razredu.

Ker nekoherentnost povzroča bralcu velike težave, mora biti pisanje natančnejše in še bolj organizirano kot govor, pisec pa mora imeti dovolj časa, da dobro premisli ter svoje osnutke preoblikuje in izpopolni.

Dobro zastavljena pisna naloga ni samo dobra vaja za učenje jezika, temveč spodbuda, da lahko učenci svoje predstave, izkušnje, občutke opišejo na osebni in ustvarjalni način. Seveda lahko to stopnjo pisne sposobnosti uresničijo le nekateri učenci.

Izhodišče za pisanje je lahko pogovor o temi, poslušanje ali branje besedila. Ob tem učenci nizajo miselne zveze, ki jih lahko sproti vnašajo tudi v miselne vzorce, z njihovo pomočjo lahko skupno z učiteljem tvorijo besedilo.

Upoštevanje **pravopisa** sodi prav tako k učenju pisanja, vendar to ni glavni cilj. Učence navajamo, da med končnim urejanjem pregledajo besedilo tudi s tega vidika in popravijo pomanjkljivosti.

Narek kot dejavnost za preverjanje pravopisne pravilnosti je priporočljiv šele v osmem razredu prilagojenega izobraževalnega programa z nižjim izobrazbenim standardom.

Možne dejavnosti za vzpodbujanje pisnega razvoja:

- . razvrščanje besed po kategorijah (spol, ednina, množina, vsi družinski člani...)
- . križanke
- . prirejanje slike z besedo

- . povezovanje dveh delov stavka
- . dopolnjevanje stavka, besedila
- . prepis krajšega besedila, voščila, izdelava stripa
- . odgovori na vprašanje

1.4. VZPOREDNA RABA SLOVENŠČINE IN NEMŠČINE

Po *Zakonu o osnovni šoli* je učni jezik v šoli slovenščina, vendar pa pri pouku tujega jezika učitelj uporablja ciljni jezik čim bolj pogosto, zato da se učenci dejavno srečujejo z njim in ga tako hitreje usvajajo. Učitelj naj ga uporablja v različnih položajih, primerno znanju učencev, stopnji zahtevnosti in namenu. Velikokrat pa prihaja do situacije, ko je nujno, da učitelj razloži oz. pojasni v slovenščini npr. pomen pojmov, pravila, strukture, da navodila za delo ipd., kadar jih učenci kljub vidnim podporam ali drugim pripomočkom ne razumejo iz situacij, sobesedila in primerov, preveri razumevanje ipd.

Slovenščina se pojavlja tudi v učbeniškem gradivu in v pisnih gradivih, ki jih pripravi učitelj (npr. navodila). Neznanje ciljnega jezika pa se v življenju premošča s pomočjo prevajanja (to je pisna dejavnost, med katero prevajalec prebeseduje besedilo iz enega v drugi jezik) in tolmačenja, ki pa je govorna dejavnost. V prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom ne predstavljajo besedil iz slovenščine v ciljni jezik ali obratno z namenom prevajanja in tolmačenja, marveč le, odvisno od njihovega znanja, za preverjanje razumevanja v učnem procesu. Prevajanja ne uporabljamo za ocenjevanje znanja, še zlasti znanja slovnice in besedišča.

1.5. PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Vsako preverjanje in ocenjevanje znanja mora biti v skladu z veljavnim Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja.

Znanje preverjamo nenehno, sprotno, s pozitivnim pristopom, spodbudno. Pri preverjanju je treba paziti, da poteka v položajih ter dejavnostih, ki so čim resničnejše, da se učenci lahko vanje vživijo. Dejavnosti izbiramo tako, da učenci čutijo zvezo med jezikovno rabo v nalogah, ki so večinoma simulirane, in med resnično jezikovno rabo.

Preverjanje znanja je stalni del pouka nemškega jezika, zato poteka vsako šolsko uro s ciljem, da učenec dobi **povratno informacijo o doseženem znanju** oz. napredku govornega in pisnega sporočanja ter znotraj tega jezikovne rabe. Seveda pa dobi tudi učitelj informacijo o uspešnosti metode dela, o primernosti učnega gradiva, učnega načrta ipd. Rezultate preverjanj učitelj skupaj z učenci razčleni in na podlagi ugotovitev oboji uravnavajo svoje dejavnosti. Preverjanje znanja naj učence opozori na dosežke in pomanjkljivosti tako, da jih motivira za nadaljnje delo.

VRSTE PREVERJANJA

- Diagnostično preverjanje lahko uporabljamo na začetku šolskega leta. Z njim ugotavljamo, kaj učenci že znajo in katere so pomanjkljivosti v njihovem znanju. Na osnovi tega načrtujemo učne strategije pri pouku nemškega jezika.
- Sprotno preverjanje uporabljamo med šolskim letom. Z njim ugotavljamo, kako učenci dosegajo učne cilje ter kakšen je napredek posameznih učencev.
- Končno preverjanje znanja lahko uporabljamo ob koncu šolskega leta ali večletnega obdobja, če želimo ugotoviti, kako so učenci celostno razvili jezikovna znanja in sposobnosti.

SPROTNO PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Učenci morajo biti seznanjeni z oblikami preverjanja in ocenjevanja znanja in vrstami nalog, standardi in kriteriji. Učenci z učiteljevo pomočjo ugotavljajo svoj napredek, razčlenjujejo težave in načrtujejo dejavnosti, s katerimi naj bi premagali pomanjkljivosti. Učitelj preverja znanje in napredek učencev in je do njih spodbuden in strpen.

Pri pouku uporabljamo različne vrste preverjanja in ocenjevanja, da lahko učenci pokažejo tisto znanje, ki je najskladnejše z njihovim učnim stilom.

Najpogostejše oblike preverjanja in ocenjevanja znanja:

- Opazovanje učenčevega jezikovnega ravnanja med učnimi dejavnostmi, to je pri delu v skupinah, pri igri vlog, predstavitev, razgovorih, individualnih dejavnostih itd. Zapis o tovrstnem opazovanju napravi učitelj v svoj dnevnik na osnovi vnaprej dogovorjenih kriterijev.
- Pisni testi znanja: preverjamo sposobnost branja, poslušanja, pisnega sporočanja, jezikovno znanje (slovnica na oblikoslovni in skladijski ravni), pravopis in besedišče.

- Mapa (portfolio), v kateri učenec hrani svoje izbrane izdelke (delovni listi, projektne naloge ipd.), daje pregled učenčevih izdelkov v daljšem časovnem obdobju in informacije o učenčevem individualnem jezikovnem razvoju.
- Samoocenjevanje s pomočjo različnih vprašalnikov: s to metodo, ki jo uporabljamo po določenem tematskem ali učnem sklopu, ozaveščamo učence o ciljih pouka, jih navajamo na samokritičnost in prevzemanje odgovornosti za svoje učenje. Vprašalniki so v prvih letih učenja nemškega jezika zelo preprosti (npr. slikovni).
- Preverjanje domačih nalog.

Pri odločitvi o tem, na kakšen način bomo preverjali doseganje posameznih učnih ciljev, upoštevamo skladno vse spretnosti in zmožnosti, ki smo jih pri pouku nemščine razvijali.

1.5.1. PREVERJANJE POSAMEZNIH JEZIKOVNIH SPRETNOSTI

POSLUŠANJE IN BRANJE

Slušna in bralna besedila naj ustrezajo starosti učencev, njihovim interesom in jezikovnemu znanju. Učenci naj poslušajo različne vrste slušnih besedil na avdio ali video posnetkih. Hitrost govora naj bo primerna; govorniki pa naj ne bi imeli pretiranih narečnih in govornih posebnosti. Naloge, s katerimi preverjamo posamezne spretnosti (razumevanje bistva, podrobnosti, situacije..., iskanje določenih informacij ...) naj si učenci ogledajo pred branjem/poslušanjem, da lažje osredotočijo svojo pozornost. **Navodila morajo biti jasna in nedvoumna**, vsebujejo naj tudi primer. Z integriranimi nalogami (preverjanje razumevanja govora ali pisanja) preverjamo hkrati še druge sposobnosti, vendar ne iščemo pomanjkljivosti v znanju slovnice.

Bralnih besedil ne uporabljamo za preverjanje sposobnosti slušnega razumevanja.

Sposobnosti slušnega in bralnega razumevanja preverjamo ustno (odgovori na vprašanja o besedilu, pogovori o besedilu, obnavljanje) ali **pisno**. Naloge lahko zahtevajo nebesedni (npr. telesni odziv, označevanje zemljevidov, razvrščanje in urejanje slik, risanje) oz. kratek besedni odziv (zapis posameznega manjkajočega podatka, kratek odgovor), lahko pa tudi daljši govorni ali pisni odziv (odprta vprašanja o besedilu, naloge z vrzelmi, razlaga ključnih besed v sobesedilu).

Z glasnim branjem pa ne **preverjamo** bralnega razumevanja, ampak **izgovorjavo in sposobnost interpretativnega branja**.

GOVOR

Učenci naj med poukom nemškega jezika čim več govorijo. Dejavnosti, s katerimi preverjamo sposobnosti govornega sporočanja, so različne glede na jezikovno znanje učencev.

Pri govoru opazujemo naslednje elemente:

- gladkost govora
- samostojnost in jasnost izražanja misli

- ustvarjalnost in iznajdljivost v novih situacijah
- ustrezna uporaba komunikacijskih strategij
- ustreznost govora glede na sogovornika, sporočilni namen
- poznavanje teme
- bogastvo in ustrezna raba besedišča
- izgovorjava
- slovnična pravilnost
- zgradba stavka (besedni red)

Učenci naj vse te elemente poznajo. Na podlagi dogovorjenih kriterijev naj se privajajo ocenjevati svoje znanje. Napak ne popravljamo med samimi dejavnostmi, še zlasti, če gre za tekoč govor.

V prvih letih učenja (7. razred), ko je jezikovno znanje še skromno, so te dejavnosti večinoma reproduktivne (posnemovalne). Ti elementi nimajo enakega pomena kot kasneje, ko so učenčevo jezikovno znanje in druge sposobnosti bistveno bolj razvite.

Dejavnosti so lahko večgovorne (igranje vlog), dialog ali pogovor ali pa enogovorne (predstavitve, poročilo, opis ipd.).

Oblike:

- odzivanje na učiteljeve (ne)jezikovne impulze
- ubesedovanje slikovnih impulzov
- prevzemanje vlog (simulacija) in igranje kratkih dialogov
- vodeni dialog
- odgovarjanje na vprašanja vezana na obravnavane učne vsebine
- reagiranje na osebna vprašanja
- igre za aktiviranje besedišča in struktur
- recitiranje pesmi.

PISANJE

Preverjanje pisnega sporočanja poteka z besedili, ki jih učenci napišejo predvsem **s pomočjo vodenih nalog**, to je na osnovi vzorcev in iztočnic. Ta besedila naj ne bodo le osnutki, ki nastanejo po enkratnem pisanju. Učenci naj imajo možnost svoje izdelke večkrat pregledati, urediti, dopolniti in popraviti. Pisne izdelke pregledamo in pripišemo, kaj je v besedilu dobrega, označimo pa tudi pomanjkljivosti. Besedila lahko pregledajo tudi sošolci. Pomanjkljivosti naj učenci s popravo skušajo popraviti. Priporočamo, da učenci besedilo ponovno uredijo in prepíšejo. Odklonov, ki presegajo raven znanja, ne obravnavamo podrobno.

Pri pisanju opazujemo naslednje elemente:

- jasnost vsebine;
- ustreznost sporočila glede na naslovnika in sporočilni namen;
- ustreznost besedišča;
- zgradba stavka (besedni red);
- ustrezna zgradba odstavka;
- koherentna sestava celega sestavka;
- površinski kazalci kohezije (zaimki, sinonimi, izpusti ipd.);

- jezikovna pravilnost;
- oblika besedila in čitljivost pisave;
- pravopis.

Jezikovno znanje in sposobnost ter besedišče preverjamo z govornimi dejavnostmi ali s pisnimi nalogami, praviloma v sobesedilu, ne preverjamo pa izoliranih jezikovnih pojavov. Z nareki preverjamo znanje pravopisa znanega besedišča, a le od petega razreda dalje.

Oblike:

- reševanje križank
- iskanje besed, ki ne sodijo k besedilu
- pravilno/narobe
- vprašanja in odgovori
- naloge povezovanja
- naloge razvrščanja
- naloge dopolnjevanja
- naloge vstavljanja (s sestavinami ali brez njih)
- naloge opisovanja (s pomočjo slikovnega impulza)
- izdelovanje projektnih nalog na znano temo

1.5.2. OCENJEVANJE POSAMEZNIH JEZIKOVNIH SPRETNOSTI

Ocenjevanje znanja in zmožnosti se lahko navezuje na preverjanje znanja. V tem primeru ne gre le za povratno informacijo, ampak tudi za dogovorjen zapis v ustreznem dokumentu (redovalnico). Končna ocena je številčna.

Pri ocenjevanju znanja moramo upoštevati nekatera načela:

- vsako ocenjevanje je tudi preverjanje, vsako preverjanje pa ni nujno tudi ocenjevanje;
- cilji ocenjevanja pri posameznih dejavnostih so jasni; poznajo jih tudi učenci (npr. ocenjevanje bralnega razumevanja, ocenjevanje jezikovnega znanja, razumevanja navodil, pravopisna pravilnost);
- dejavnosti oz. vrste nalog so take, s kakršnimi se učenci seznanijo že pri preverjanju znanja;
- navodila so jasna in nedvoumna, vodene naloge vsebujejo primer;
- kriteriji ocenjevanja so vnaprej dogovorjeni in učencem znani;
- ocenjujemo učenčevo znanje in ne neznanje (upoštevamo tudi znanje, ko učenci poskušajo tvoriti nekaj samostojno, čeprav z napakami);
- k ocenjevanju pritegnemo tudi učence.

OCENJEVANJE USTNEGA SPOROČANJA

Praviloma gre za podoben postopek kot pri preverjanju znanja (opazovanje učencev pri določenih dejavnostih – monoloških ali interaktivnih). Učitelj se na ustno ocenjevanje dobro pripravi, s kriteriji seznanijo tudi učence. Z govornimi dejavnostmi lahko ocenjujemo tudi slušno in bralno razumevanje.

OCENJEVANJE PISNEGA SPOROČANJA

Pisno sporočanje ocenjujemo šele, ko na osnovi preverjanja presodimo, da je učna snov primerno usvojena in utrjena. Ocenjujemo podobne vrste nalog kot smo jih preverjali.

Poleg pisnega sporočanja s pisnimi nalogami ocenjujemo še:

- slušno in bralno razumevanje,
- sposobnosti uporabe jezikovnih zakonitosti,
- bogastvo in ustreznost rabe besedišča.

VRSTE OCENJEVANJA PISNEGA SPOROČANJA

Šolske naloge, s katerimi ocenjujemo doseženo znanje vseh učencev po določenem tematskem sklopu ali časovnem obdobju. V vsakem ocenjevalnem obdobju pišejo učenci le eno šolsko nalogo. Namen ocenjevanja učitelj napove vnaprej, prav tako tudi obseg snovi. Naloga je sestavljena tako, da lažjim sledijo težje naloge. Obseg šolske naloge mora biti primeren in preizkušen. (Praksa je pokazala, da je obseg pomembnejši dejavnik uspešnosti kot zahtevnost nalog.) Število možnih točk je vnaprej znano in zapisano. Po šolski nalogi učenci napišejo skupno popravo.

- *Kontrolne naloge* so lahko krajše kot šolska naloga. Z njimi lahko ocenjujemo le delna znanja ali sposobnosti (npr. bralno razumevanje, pisno sporočanje itd.). Tudi te morajo biti vnaprej napovedane in zanje veljajo ista načela kot za šolske naloge.

- V *mapo* (portfolio) učenci vlagajo svoje izdelke, za katere se z učiteljem dogovorijo na začetku šolskega leta. Prav tako se dogovorijo, po katerih načelih jih bodo izbrali (kaj jim je najbolj uspelo, kaj jim je najbolj všeč ...), in po katerih kriterijih jih bo učitelj na koncu šolskega leta ocenil.

ZAPIS OCEN

Končna ocena je sestavljena iz ocenjevanja vseh štirih jezikovnih sposobnosti, razen razen v primeru objektivnih, individualnih posebnosti učenca (slabovidnost, težave s sluhom, legastenija, osebnostne motnje...). Pri teh učencih bolj ocenjujemo tiste zmožnosti, pri katerih težave, ki jih imajo, ne vplivajo na njihovo uspešnost.

2. MEDPREDMETNE POVEZAVE

Učence moramo pripraviti za kakovostno življenje, na vseživljenjsko izobraževanje in tudi za poklic. Pri pouku nemščine so učne vsebine izbrane tako, da se v njih in ob njih uresničuje vrsta ciljev, ki so skupni vsem drugim predmetom v osnovni šoli, naravnost vsebin posega prav tako na medpredmetna področja in razsežnosti ob upoštevanju medpredmetnih spretnosti.

V ospredju medpredmetnih povezav je seveda tesno sodelovanje s **slovenščino**, ki poteka na zgodnji stopnji učenja nemščine z ozaveščanjem odnosa tako do tujega jezika kot tudi do materinščine. Kasneje se ta povezava uresničuje predvsem v

sporazumevalni sposobnosti, s primerjavo določenih slovničnih kategorij, skladnjo, besedotvorjem in terminologijo. Že usvojeno teoretično jezikovno znanje pri slovenščini nemalokrat olajša razumevanje nekaterih slovničnih kategorij pri nemščini.

Prepletenost povezav s posameznimi **medpredmetnimi področji** se kaže praktično od začetka do konca učenja nemščine. Teme so izbrane tako, da posegajo na področje **poklicne vzgoje**, kjer se obravnavajo najosnovnejši medsebojni odnosi, odnosi v skupnosti, različni poklici, odnos do dela in uspešnost pri učenju, ki lahko v prihodnosti pripelje do željenega poklica. Privzganje zdravega načina življenja v ravnovesju z naravo in z zdravim okoljem pomeni povezavo z **zdravstveno in okoljsko vzgojo**. Na zgodnji stopnji učenja nemščine se pouk uresničuje vedno v tesni povezavi z gibanjem in sproščanjem, pogosto tudi ob glasbi, kar pomeni upoštevanje zdravega psihofizičnega razvoja otroka in se tako dotika **športne vzgoje in glasbene vzgoje**. Skozi določene teme npr. Slovenija, moja domovina, država ipd. posegamo na področje **državlanske vzgoje**. Pri nekaterih vsebinah pa se učenci usposablajo za izbiro situacij, ki jim zagotavljajo največjo varnost in varno vedenje v različnih prometnih situacijah, kar pomeni povezavo s **prometno vzgojo**. Določene učne vsebine so povezane tudi z **naravoslovjem**.

Pri določenih vsebinah lahko zasledimo povezanost z **družboslovjem in umetnostjo**; na zgodnji stopnji predvsem z **likovno vzgojo in tehnično vzgojo**. Z njihovo pomočjo si bodo učenci prevsem pridobili ustrezna znanja o družbi, drugačnih načinih razmišljanja in drugačnih navadah. Pridobili bodo torej celostno podobo dežel, katerih jezik se učijo. Na ta način bomo posegli tudi v medpredmetne razsežnosti in poudarili človeške vrednote kot so strpnost do drugačnosti, enakopravnost odnosov med spoloma; poudarili bomo tudi vzgajanje za mir in vizijo prihodnosti človeka v tretjem tisočletju.

Eden izmed temeljnih ciljev izobraževanja je prav gotovo tudi **funkcionalna informacijska pismenost**, ki se lahko uresničuje ob povezavi s **šolsko knjižnico** kot temeljno informacijsko in komunikacijsko službo na šoli. Sposobnost pridobivanja, vrednotenja in uporabe informacij pa je tesno povezana z znanjem o informacijskih tehnologijah, ki ga učenci pridobijo na področju **računalništva in informatike**.

Odločilno vlogo za uspešno učenje in pridobivanje znanja imajo različne **spretnosti**, ki so izrednega pomena prav pri učenju tujega jezika in so vseskozi v ospredju. Tako lahko znova ugotovimo izrazito prepletenost **medpredmetnih spretnosti** kot so: komunikacijske, učne, osebne, socialne in druge, ki jih učenci razvijajo in uporabljajo pri različnih predmetih (ustno in pismeno sporazumevanje, računska "pismenost", uporaba računalniške in druge tehnologije, obvladanje strategij učenja, reševanja problemov in konstruktivnega reševanja konfliktov. Večja povezanost med predmeti, prepletanje medpredmetnih področij in spretnosti se lahko uresničuje le tam, kjer se učitelji tega zavedajo in za to tudi poskrbijo.

Seveda pa so za to potrebna določena vedenja o vsebinah in ciljih pri ostalih predmetih, tesno sodelovanje s kolegi na šoli in **skrbno skupno načrtovanje letnih učnih priprav**. Takšne oblike dela ne pomenijo samo učinkovitejšega učenja in pridobivanja znanja za učence, temveč predstavljajo tudi za učitelja lažje in učinkovitejše poučevanje in doseganje učnih in vzgojnih ciljev.